

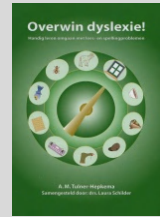

Nieuwsbrief Leren - Boekbespreking

Lieven Coppens

Eerder verschenen op <http://boeketje-onderwijs.skynetblogs.be>

Auteur(s):	Anneke Tulner-Hepkema
Titel:	Overwin dyslexie! Handig leren omgaan met lees- en spellingproblemen.
Uitgeverij:	Graviant
Plaats:	Doetinchem
Jaar:	2008
Pagina's:	240 + Cd-rom
ISBN-13:	978-90-75129-77-9

Soms krijgen boeken niet de aandacht die ze verdienen. Als we het voorwoord op dit boek door professor Wied Ruijsenaars lezen, dan is dit ook met dit boek het geval:

De aanpak van ernstige problemen met lezen en spelling – ook wel samengevat onder de noemer woordblindheid of dyslexie – vereist veel deskundigheid en inlevingsvermogen. Daarbij is een omvangrijk en steeds verder groeiend kennisbestand behulpzaam, mede gebaseerd op theorievorming en wetenschappelijk onderzoek. De internationale aandacht voor deze problemen is groot en de discussie over de verklaringen en oplossingen levendig. Er is vooruitgang, maar voorzichtig en in kleine stappen. Elk antwoord roept nieuwe vragen op. Zo verloopt nu eenmaal de ontwikkeling van een deugdelijke benadering.

Maar er is een tweede weg die onmisbaar is voor vooruitgang: die van de systematische en telkens bijgestelde praktijkervaring. Ook dat is een weg van lange adem en van voortdurend kritisch stilstaan bij concrete resultaten. Elk stap toetst de voorgaande en leidt tot bijgestelde ideeën. Als dit goed gebeurt, dan is de opbrengst geweldig. Zonder kloof tussen theorie en praktijk ontstaat een rijk arsenaal aan controleerbare ideeën. Het werk van Anneke Tulner-Hepkema is een schoolvoorbeeld van uitstekend doordachte en systematisch ontwikkelde ervaringskennis, in meer dan een halve eeuw tot stand gekomen. Vanaf het eerste moment dat ik, ruim tien jaar geleden, in aanraking kwam met haar omvangrijke werk was ik onder de indruk van de rijkdom, de consequente opbouw en de theoretische verantwoording van elk idee (blz.3).

Met deze referentie van een man die ook in Vlaanderen veel bekendheid heeft verworven op het domein van de leerproblemen als uitgangspunt, moest dit boek beslist een plaatsje krijgen op BOEKetje onderwijs.

Het boek bestaat uit twee delen. In het eerste deel worden de achtergronden van het oefenmateriaal voorgesteld. Naast een algemeen hoofdstuk over dyslexie en de impact ervan op kind en omgeving en enkele voorwaarden voor een goede behandeling, worden in het tweede hoofdstuk de theoretische en historische achtergronden van het werk van de auteur beknopt weergegeven. Het derde hoofdstuk staat stil bij de achtergrond van het boek en de didactische principes die toegepast worden in de aanpak. Heel interessant in dit hoofdstuk is de paragraaf over de spraakbewegingen, die bij verwarring van de letters bij het aanvankelijk lezen kunnen gebruikt worden als spraaksteun.

Het tweede deel is het praktijkgedeelte. Hierin vindt men een ruime selectie van het materiaal dat de auteur doorheen de jaren ontwikkelde. Het is als volgt ingedeeld:

- ontdekken waar de fout zit
- schrijven en oriëntatie
- klank-hulpkaarten
- klanktekenkoppeling

Nieuwsbrief Leren - Boekbespreking

Lieven Coppens

Eerder verschenen op <http://boeketje-onderwijs.skynetblogs.be>

- moeilijke klanken
- woord- en lettercombinaties
- lange en korte klinker
- hulptekens voor lezen en afgesloten klinkers
- uitgangen, voor- en achtervoegsels
- kolommendictee
- grammaticale termen
- het werkwoord
- leen- en bastaardwoorden

De meerwaarde van dit praktijkgedeelte ligt erin dat het geen opeenvolging is van oefenblaadjes. Voortdurend verwijst de auteur bij het oefenmateriaal naar de achtergrond, de theorie, het waarom van de aanpak en geeft hij tips voor de begeleider in verband met het aanbrengen, het vermijden van valkuilen en dergelijke meer. Ik geef één van de ontelbare tips als voorbeeld:

*Een heel moeilijk te onthouden klank is de **eu** van 'neus'. Om het goed te onthouden of het nu 'eu' is of 'ue', wordt gezegd: 'denk aan: "de zus". Je zegt nooit: "zus de". Dus: eerst de [u] van 'de' en dan de [u] van 'zus' (blz.29).*

Bij dit boek hoort een Cd-rom. Deze bevat 270 werkbladen uit het boek in PDF-formaat en een paar extra's.

Een boek dat in een periode waarin het *Evidence Based* werken ook zijn intrede doet in het onderwijs, meer dan op tijd komt.

[2009-07-26]